

Budapestre vonatkozó ujságcik

Osztályozás

362.51

Szerző: *Nádas Sándor*

Hely

Cím: *Éjjel a kültelken.*

Idő

'1929'

Forrás: *A Reggel.*

Személy

Bp.

1929. XII. 16.

Hely

351.76

'1929'

(Hely)

(Idő)

Éjjel a kültelken

Egyik éjjel végigjártuk a külvárosi lebujokat. *Síralmasan* üres minden, ezt szomorúan le kell szögeznünk. Néhány közösmert söpredék ült rongyaiban a tolvajpincékben és a kültelki zugkávéházak kártyaszobái is üresek. *Már lebujra sincs pénz.*

A Conti-utca, Vig-utca és a környékbeli zughelyek állandó vendégeit és mindig ugyanazt a párat találjuk mindenhol. Csavarognak egyik lebujból a másikba.

A dolog veszedelmesen hasonlít a felső tizezer előkelő bárjainak egészségtelen vérkeringéséhez. Ott is ugyanaz a huszonöt előkelőség kering éjszakánként, ugyanazokat látjuk a körutakon és a Belvárosban. Isznak egy whiskyt, rendelnek egy konyakot, de minden lokálban ugyanazok ülnek. Pesten hétköznaponként az előkelő bárckban nincs több ember, mint huszonöt vagy ötven. Ezeken rágódnak a mulatók. Mennek egyik helyről a másikra. Illetőleg mondjuk így: megyünk egyik helyről a másikra.

Komolyan, ha egyszer tizenkettőkor már lefekszem, megérzi a pesti éjjeli élet.

Ugyanígy van a kültelki lebujokban is, a razziák eredménytelenek, a vagányoknak nincs pénzük éjjelezni. *Nincs pénzük főnmaradni.*

A pesti lebujélet megszűnt, tessék beszélni a rendőrrel, vagy a detektívvél.

Ennek tulajdonképpen örülni kellene. De valójában nem tudunk örülni. *Mert nem egészséges a javulás.* Nem lettek jobbak a csibészek, csak nincs pénzük beülni a meleg lebujba. Valószínűleg a néptelen utcákon leselkednek, vagy az épülő házak állványai alatt alszanak, de azért a bicska nyitva van a zsebükben.

Nem levegőből beszélek, én nem tartozom a szerkesztőségi hasbeszélők közé, akik az íróasztal papírjai közt nem látják meg az életet, hanem hasból okoskodnak.

Ennek a cikknek a szerkesztője nem volt rest fölkeresni a lebujokat, mert írni akart a kültelkek éjjeli életéről. Az adatokat tehát tessék hiteleseknek elfogadni. Ezek az adatok minden statisztikánál tisztábban tárják föl a helyzetet.

Végigjártuk a kültelki garnikat. Az ugyneve-

zett erkölcsi megfigyelők, ha elkísértek volna ezen az éjjeli uton, igen sokat tanulhattak volna.

A Nefelejts-utcai, Thököly-úti olesó garnikról van szó, azokról a helyekről, ahol a söpredék bonyolítja le alkalmi szerelmeit.

Három garnit nyitattunk föl, három garni szobáinak ajtaja tárult föl előttünk, figyeljenek ide, majd elmondom, mit találtunk.

A garnikban főleg *állandó lakók* laknak, *hónapos szerencsétlenek*, akiknek elveszett a lakásuk, elkallódott a butoruk s végül idehuzódtak a garnik mocsarába a legszörnyűbb nyomorban.

Egy-kétemeletesek a garnik, egy-egy emeleten két, három szoba van kiadva. Egyik szobában *három földmivest* találtunk. Magyar fiuk, Kanadából jöttek, átutazóban vannak Pesten, mennek haza Fejérmegyébe.

Három és félévig voltak Kanadában, ott se boldogultak. Most szépen hazakullognak. Mit hoztak magukkal? Semmit. De valamit mégis. Az amerikai trikóing és alsónadrág egészen tiszta rajtuk, meglepően elegáns és jól szabott. Amerikában mindenki ilyenben jár, nagy ur, földmives egyformán. Az ing alatt hordják. A fejérmegyei fiuk elegánsan néztek ki, ahogy kiugrottak az ágyból, éjjel a garniban, az amerikai elegáns alsó trikóban.

Bezzeg a mezőúri borbély fehéreműje nem ilyen tiszta. Főlkelt az ágyból, amikor beléptünk az ajtón s illedelmesen köszönt. Képzem, hogy milyen tiszta lehet Mezőúron a borbélyműhelyben a lavor s az ceset, amivel szappanoznak.

A borbély egyedül aludt a garniban. Valami dolga van Pesten s itt szállt meg. *Nincs pénzük*

kalandra, a rideg szobában úgy aludt vaságyán, mintha őrszobán aludna.

Nehéz elhinni, de tanuim vannak rá, *az összes garnikban egyetlen párt se találtunk.*

Mintha megszűnt volna ez az intézmény egészen. Az emberek nemcsak, hogy nem nősiülnek, de már egy éjszakára sem jegyzik el magukat.

Keserűek, gondokkal van teli minden ember. Van is kedvük nőket csábítgatni. Ölelkezni!

Egyik szobában kövér, kis, borzas embert találtunk. Vidéki. Színes rövid alsó van rajta.

Kérdik, hogy mit keres a garniban. Olesó hotel, azért jár ide.

Na és mért van Pesten? Azt feleli, hogy *egyveztetni* jött Pestre egy barátját. Szegény kis kövér borzas. Valahol vidéken él állandóan s otthagytott üzletet, családot, mindent, Pestre sietett egyveztetni egyik barátját. Inge, nadrágja egyformán kék és csikos. Bizonyára a zsebkendője is ilyen mintájú. Ő egy nett ember, látni így is, ahogy éjjel riadtan kiugrik az ágyból, amikor fölörgetik.

Kövér, kis fess lába van, fehér husa, puha, kis pohos emberke. Jöszivü. Fölrohant Pestre kiegyveztetni a barátját. Ugy látszik, sürgősen hívták föl telefonon, sürgősen rendelték föl Pestre, mert hálóinget se hozott magával, úgy alszik nappali ingben.

Másik garni: *négy, öt vendég.* Egy színész. Egy dohánygyári alkalmazott. Egy enkorrepa-bevásárló s még egy kedves, mosolygós ember, aki a baromfikiállításra jött föl a fővárosba. Kérdeztem, mi a foglalkozása. Azt felelte, könyvelő egy vidéki malomban. Hát akkor miért jött föl a baromfikiállításra. Nem felelt, elpirult, mint valaki, aki olyant tett, amit nem kellett volna.

Aztán megvallotta édesen, hogy ő minden-hová elmegy, ahol baromfiakat állítanak ki. Ez a szenvedélye. Muszáj neki megnézni a baromfikiállítást. Ha nem engedik, megszökik. Képes volna lopni, hogy megnézzen egy baromfikiállítást.

Furesa úgurákat rejt magában a garni, de alapjában *nagyon megkomolyodott.* A kétágyas szobákban csak egyik ágy van megvetve. *Egész éjjel nem találtunk elbujt párt a szerelmesek kis hoteljeiben.*

Egyik portás fülkéjében a vigszínházi darab plakátja: „Két lány az utcán.” A kis kövér, élkeseredett portás keserűen jegyezte meg, hogy ha a plakáton nem látná, már el is felejtette volna, hogy néznek ki a lányok.

Szomorúan jöttünk ki az utcára. Nem tudtunk örülni, hogy nincs élet a lebujokban.

Valaki azt kérdezte:

— Mi ez, javulás?

— Nem! — felelte egy másik. — *Ez rosszabbodás.*

Valaki pedig ezt jegyezte meg köztünk, de okosan:

— *Már a szegény embereknek sincs pénzük*

1695